

A hand is visible in the bottom left corner, holding a small, dark object. The background consists of vertical stripes in orange, yellow, blue, and red. The text is centered in the upper half of the image.

FRÄLSNINGSARMÉNS ÅRSBERÄTTELSE 2017

Frälsningsarmén är en internationell rörelse, ett evangeliskt trossamfund inom den universella kristna kyrkan. Vårt budskap har sin grund i Bibeln. Vår tjänst har sin källa i kärleken till Gud. Vårt uppdrag är att förkunna evangelium om Jesus Kristus och utan åtskillnad möta mänskliga behov i hans namn.

Frälsningsarméns Årsberättelse 2017

Postadress

Box 5090, 102 42 Stockholm

Telefon

08 562 282 00

Gåva till

Frälsningsarméns arbete

pg 900480-5

Swish 9004805

Organisationsnummer

80 20 06-1688

Redaktörer

Lars Beijer, Teresia Jansson, Jonas Nimmersjö, Carina Tyskbo, Lina Melkersson, Ulla Andersson

Layout

Annette Emmoth

Foto

Jonas Nimmersjö, Lars Beijer, Teresia Jansson, Haparandabladet/ Siv Spiik, Shutterstock

Utgivning

Juni 2018

Tryck

Trydells, Laholm. Trycks på miljövänligt papper.

INNEHÅLL

Årsberättelse

- 04 Landet runt 2017
- 08 Tillsammans kan vi göra mer
- 10 Nya satsningar för unga
- 12 En armé som påverkar
- 16 Lyckade offentliga upphandlingar
- 18 Modernare insamling med swish och QR-kod
- 20 Kunden i centrum
- 22 Rent vatten ger jämställda skolor
- 24 Att synas och berätta vad vi gör
- 28 Frälsningsarméns företagshälsovård
- 30 Priser som utmärker sig
- 32 Hur läser jag årsredovisningen?

Årsredovisning

- 34 Årsredovisning
- 50 Revisionsberättelse

Sidorna 34-51 är reviderade av PwC

HJÄLPA HELA MÄNNISKAN

FRÄLSNINGSARMÉN har det goda ryktet om sig att hjälpa andra. Det är ett rykte som sträcker sig långt tillbaks i tiden till vår tidiga början och de fattigaste delarna av det viktoriańska London. Under nästan ett och ett halvt århundrade har vi varit en rörelse som tror på Guds förvandlade kraft, men också på effektiviteten av tvål för hygien och soppa för kroppens näring. Dessa övertygelser, "soppa, tvål och frälsning", som sammanfattar förståelsen av vårt uppdrag att betjäna hela människan, har skapat vår utveckling och vårt fokus allt sedan dess. Från den tidiga begynnelsen, engagerade William och Catherine Booth, Frälsningsarméns grundare, både allmänheten och privata sektorer för att stödja vårt arbete. Detta stöd har aldrig sviktat och idag är vi tacksamma för de många som stödjer oss både ekonomiskt och genom frivilligarbete.

Det är tydligt att människor fortfarande utmanas av fysiska, psykiska, känslomässiga, sociala och andliga behov precis som de gjorde under Frälsningsarméns första tid. Vårt uppdrag är detsamma, att dela goda nyheter om Guds kärlek och nåd och att finnas jämsides med dem som är i nöd.

Denna årsberättelse ger några ögonblicksbilder av Frälsningsarméns arbete med att fullfölja sitt uppdrag i Sverige i dag. Notera omfattningen av vårt arbete från återvinning till rehabilitering och från att tillhandahålla härbärgen för hemlösa till att ge trygghet för dem som lider av demenssjukdomar. Vårt arbete är brett och varierat. Den kompetens och andlig hängivenhet med

vilken vi fullföljer vårt uppdrag är också värd att notera. Frälsningsarmén spelar en viktig roll när det gäller att sätta riktmärken för god praxis i vår ständigt pågående kontakt med och tjänst för andra.

"OTHERS" – "ANDRA". Så tidigt som år 1894/1895, hade Frälsningsarmén detta enda ord, "Andra", som sitt motto. Det är genialiskt för att det så på pricken pekar på var vårt fokus ska ligga och vad vårt uppdrag handlar om. Jag hoppas att det, genom sidorna i denna rapport ska bli tydligt att Frälsningsarmén i Sverige har haft "Andra" som sitt fokus för den period denna årsberättelse beskriver.

Det är också min bön att "Andra" ska fortsätta att vara vårt "existensberättigande" när vi fortsätter vårt arbete och uppdrag i detta vackra land med dess många utmaningar.

Steve Adams

I Umeå har man varje onsdagskväll en alternativ gudstjänst, Mätt och Förlåten, som inleds med en gemensam måltid.

Under julgryteinsamlingen i Umeå hölls konsert i Idunteatern med Samuel Ljungbladh och en kör med 200 sångare. Fotot är från liknande konsert 2015.

LANDET RUNT 2017

I dag finns Frälsningsarmén i Sverige på 81 orter och har 142 verksamheter. Det handlar om kårer med församlingsverksamhet där man bland annat firar gudstjänst och arrangerar gruppaktiviteter för alla åldrar. Många kårer driver någon form av socialt arbete som riktar sig till olika målgrupper utifrån det lokala behovet.

I en text kan inte redovisas allt vad kårerna gjort under 2017 men här följer några glimtar.

UMEÅ

I Umeå fortsätter konceptet "Mätt och förlåten" att växa, menar kårledaren Eva Zetterlund. Mätt och förlåten är en veckosamling som blivit ett komplement till söndagsgudstjänsten. Många kan vara upptagna med annat på söndagar, därför erbjuder kåren dem att få sin andliga näring under en veckokväll. Kvällen börjar med en gemensam måltid i kårens kafé och efter måltiden hålls en gudstjänst för alla. Barnen som deltar delas i två ålderskategorier. Kåren har invigt nya frälsningssoldater och under julgryteinsamlingen hölls konsert i Idunteatern med Samuel Ljungblad och en kör med 200 sångare.

ÖRNSKÖLDSVIK

Kårledaren Anita Allansdotter i Örnsköldsvik berättar att det bästa under året varit att

man fått leda människor till en personlig tro på Jesus.

— Många av våra medlemmar tog chansen att göra en "andlig städning" i sitt inre under ett besök från förbönsorganisationen Helhet genom Kristus liksom vid själavårdssamtal, säger hon. En längtan att bli fri gammalt skräp som man burit på, önskan om befrielse och vilja att bekänna och förlåta har skapat ett klimat där själavårdssamtal blivit en naturlig del i kårens arbete.

HÄLLNÄS

Det som hände vid Frälsningsarmén i Hällnäs sticker ut. Den för något år sedan nedlagda kårens lokaler användes till ett språkkafé och under våren bjöd man in nyanlända kvinnor i Vindelns kommun. Ett 40-tal kvinnor kom och fick höra Elsa Hägg-lund prata om odling, berätta om Hällnäs handelsträdgård samt dela ut kryddor från handelsträdgården till alla.

Under året har man i samarbete med

Svenska kyrkan delat ut biblar till ett 30-tal barn i sexårsåldern som kom till lokalerna med sina familjer. Man berättade även om barnverksamheten under samlingen. På julaftonens morgon sjöng man in julen och läste julevangeliet tillsammans med ett fyrtiotal besökare.

VISBY

Flera företag i Visby stöttar Frälsningsarméns hjälpinsatser kring jul. Lite ovanligt är det kanske att en tatueringsstudio valde att göra det. Studion Tatuering Visby hade den 22 december ett "välgörenhets-drop in" då kunderna fick välja mellan ett antal motiv som kostade 500 kronor, vilket oavkortat gick till Frälsningsarméns julinsamling.

— Jag visste inte mycket om Frälsningsarmén innan men nu har jag förstått hur stor skillnad Frälsningsarmén gör och just att människor inte bara får käk av dem utan att de alltid ges möjlighet att prata med någon. Det är ju lika viktigt som att äta, säger Stefan Börstad, tatuerare.

Anita Allansdotter gläds åt att många kommit till en personlig tro.

På tatuerarnas önskan fanns personal från Frälsningsarmén på plats hela dagen för att berätta om verksamheten och svara på frågor.

— Det här är en möjlighet för oss att visa vilka vi är och att bryta fördomar om att vi bara spelar på stan och är jätteallvarliga. Vi vill förmedla kärlek och en gemenskap som alla är välkomna att ta del av, säger Roslyn Bennett, verksamhetssamordnare på Frälsningsarmén i Visby.

Kunderna på tatueringsstudio betalade direkt till representanterna från Frälsningsarmén, bland annat för att alla ska känna sig trygga med att pengarna går oavkortat till hjälpverksamheten.

— Vi kan göra stor skillnad fastän vi bara är tre personer. Vi skänker bara en arbetsdag och lite material, en ganska liten insats från oss men den gör att människor med behov får hjälp, säger Stefan Börstad.

På Gråbo träffpunkt i Visby fanns det

Studio Tatuering i Visby skänkte hela dagskassan till Frälsningsarmén.

första onsdagen i månaden en hemgrupp från kåren i Visby som erbjudit gratis fottvätt. Träffpunkten ligger i en förort till Visby där många med låg inkomst bor. De som önskar få sina fötter tvättade kommer in och tar en kölap och kan fika medan man väntar. Några från kåren finns på plats för att samtala och umgås. I behandlingen ingår fottvätt, att få fötterna filade och sedan masserade och smorda. Det blir samtal under behandlingen och mot slutet erbjuds man att få förbön och/eller välsignelse.

— Många har blivit stamkunder och det här är ett bra sätt att nå folk, bygga relationer och att synas, säger Roslyn Bennett.

Andra händelser som man från kåren i Visby vill belysa är exempelvis reaktionen från en ung man som kom fram till kårens kaffeavgång en sen natt i mitten av juni.

— Wow, vilken häftig grej! Hur går man med i den här organisationen? Förresten,

kan jag få ge honom där borta en kopp kaffe och en macka? sa mannen.

SÖDERTÄLJE

Under året arrangerade Södertälje kår två tjejhelger och en tjejkväll för flickor mellan 9 och 15 år. Ett trettiotal tjejer deltog vid de olika evenemangen som innehöll fin middag, manikyr, pyssel, bakning, "goodie bags", pyjamasbön och flera samlingar med snack om livet. Syftet var att få deltagarna att förstå sin sanna identitet som Guds älskade döttrar och på så sätt få en kärleksfull självbild. Tjejhelgerna avslutades med att deltagarna höll en familjegudstjänst och på så sätt själva fick sprida budskapet vidare.

Under hösten startade Södertälje kår "Sons and daughters", en ny ungdomsverksamhet för de tonåringar som kände sig nyfikna på livet med Jesus. Efter att antalet besökare vid kårens fritidsgård fördubblats fanns ett stort behov av att samla upp de ungdomar som där blivit sugna på att veta mer om Jesus genom fritidsgårdens andakter. En kväll på "Sons and daughters" består av bibelundervisning, lovsång, bön, gemenskapsmiddag och en rolig aktivitet. Under hösten hann ungdomarna med både pizzabakatävling, trekamp, bowling, tårtbakatävling och filmkvällar.

SKELLEFTEÅ OCH SKELLEFTEHAMN

I Skelleftehamn finns ett projekt som heter "Work together". Syftet är att få tonåringar och unga vuxna att engagera sig i att ordna och genomföra välgörenhetskonserter i Norrland. Frälsningsarmén erbjuder lektioner i musik, dans, teater, design och pyssel där alla grupper samverkar för att kunna arrangera konserter. En annan vision är att ungdomar ska komma till tro genom att finnas med i en kristen verksamhet där man bland annat erbjuder "Life classes", en samtalsgrupp om etik och moral ur ett kristet perspektiv.

Alla ungdomar som är med i projektet ingår i olika grupper. Man får välja mellan musik, låtskrivande, dans, teater, fika och design/pyssel. Samlingarna börjar med att man gör en "runda" i gruppen där man

får berätta hur man mår och vad som var veckans "hiss och diss". Sedan presenterar ledaren planen för dagens pass och sedan sätter övningarna i gång. En gång i veckan erbjuds middagsgemenskap.

Visionen är att göra en stor välgörenhetskoncert i Skellefteå Kraft Arena och engagera många att vara med i projektet. Allt överskott från konserten går till något viktigt välgörande ändamål som Frälsningsarmén har. Planeringen är i startgroparna ännu men önskan är att visa Norrland att kyrkan i Sverige kan göra stora satsningar för goda ändamål.

Läs mer under rubriken Nya satsningar för unga.

FAKTA Frälsningsarmén i Sverige 2017

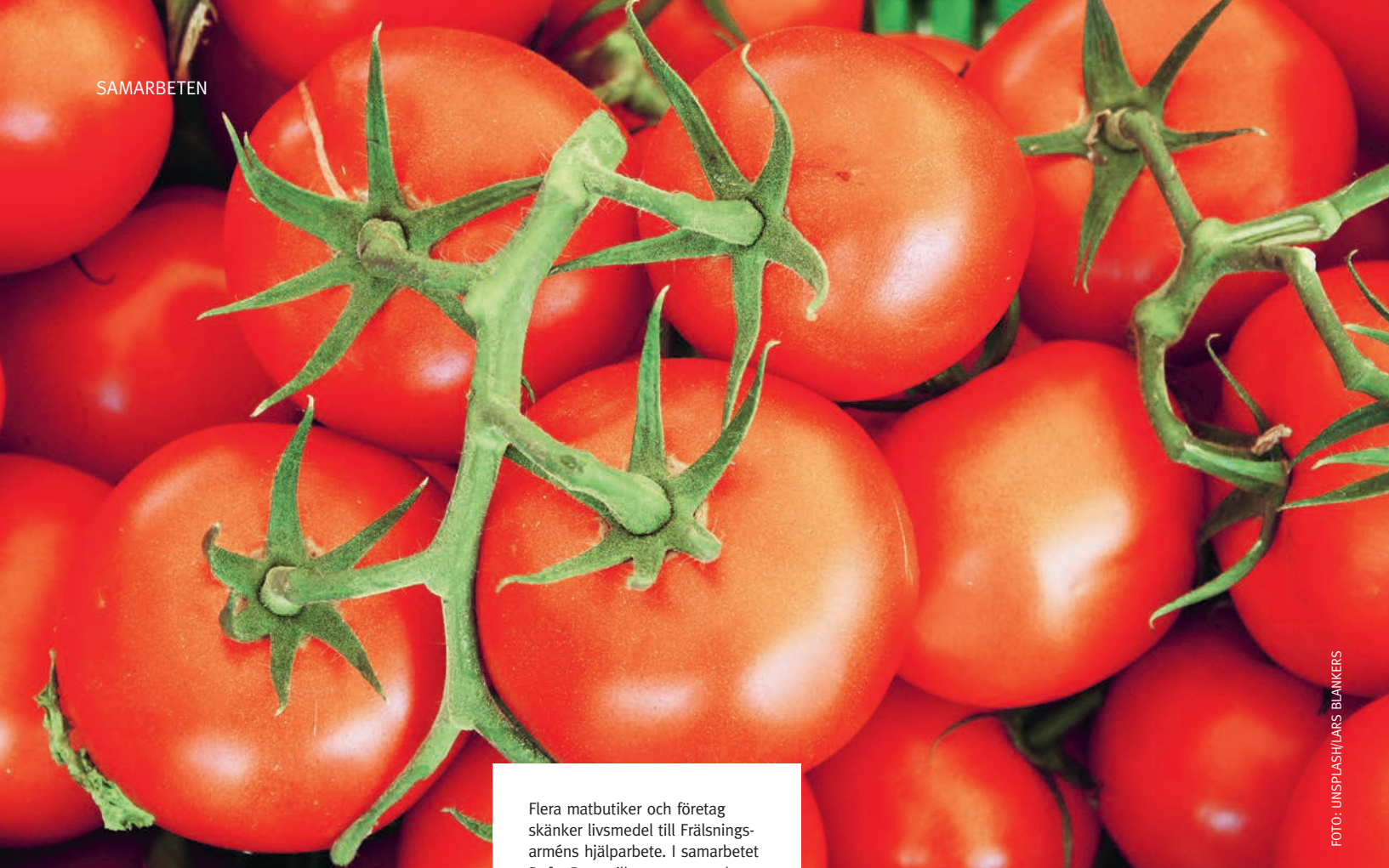
85 kårer på 79 orter,
3467 soldater,
1078 civilmedlemmar.

Frälsningsarmén i Sverige har:

- 4 förskolor,
- 1 boende för EU-migranter,
- 4 härbärgen och
- 7 stödboenden inom missbruksvården,
- 3 kvinnoboenden,
- 1 stödboende för ungdomar,
- 1 stödboende för ensamkommande flyktingungdomar,
- 1 utrednings- och behandlingshem för föräldrar och barn,
- 1 trygghetsboende för äldre,
- 5 orter - arbete bland döva och synskadade,
- 1 uppsökande nattpatrull som når ensamkommande ungdomar och människor som utsätts för människohandel,
- 10 sociala-, familje- och samtalscenter,
- 33 platser med öppet socialt arbete/kåremas sociala arbete.

Julia Adolfsson ungdomskonsulent på Frälsningsarmén i Södertälje ledde under året en pianogrupp.

Flera matbutiker och företag skänker livsmedel till Frälsningsarméns hjälparbete. I samarbetet Pofta Buna tillsammans med Svenska kyrkan lär sig kvinnor om matlagning för att komma ur tiggeri.

FOTO: UNSPLASH/LARS BLANKERS

TILLSAMMANS KAN VI GÖRA MER

Frälsningsarmén samverkar med andra organisationer, myndigheter och samfund i vissa frågor. Många företag väljer också att stötta Frälsningsarméns sociala verksamhet, särskilt kring jul. Förra året utökades dessa samarbeten ytterligare.

Frälsningsarméns matbank i Stockholm tog under året emot överskott från diverse matbutiker och företag. I slutet av 2017 flyttades verksamheten och nu delar man lokal och samarbetar med Stadsmissionens matmission. Till matbanken i Göteborg anslöt sig ytterligare ett par butiker. I Västerås kom alla livsmedel från Ica:s centrallager. Det totala värdet på de skänkta livsmedlen uppgick till över tre miljoner kronor och varorna fördelades mellan diverse hjälpverksamheter.

Inför julen uppmanade flera hotell och butiker människor att skänka julklappar som sedan gavs till behövande familjer. Några exempel är Quality Hotel och Clarion Collection Hotel i flera städer.

Restauranger i olika städer stöttade också Frälsningsarméns julhjälp.

EU-PROJEKT MOT MÄNNISKOHANDEL

Frälsningsarmén ingår i organisationen Plattformen Civila Sverige mot Människohandel. Den driver det nationella stödprogrammet, NSP, som ska se till att människohandels offer får sina rättigheter tillgodosedda. Förra

året fick 18 kvinnor, 2 män och 7 barn stöd genom olika insatser, såsom att täcka vissa omkostnader, hjälp i asylprocessen eller ett säkert återvändande till hemlandet.

EU-projektet Safe Havens pågår mellan år 2016 och 2018 och under året lades för Sveriges del fokus på att stärka kapaciteten i Europa och då främst den östra delen som i Rumänien, Moldavien och Ukraina.

På initiativ av Frälsningsarmén i Helsingborg upprättades där år 2016 ett nätverk mot människohandel och prostitution. I nätverket ingår aktörer såsom Polisen, Socialtjänsten, Helsingborgs stad, hotellkedjor och fastighetsbolag. Samarbetet som kallas Helsingborgsmodellen började testas under 2017 och Brottsofferjouren med flera anslöt sig. Det arbetades fram en statistikmall för att kartlägga problemet och en lathund som tydliggör vem som gör vad och när. Nio fall av prostitution med misstanke om människohandel identifierades förra året och Frälsningsarmén arbetade med tre av de utsatta kvinnorna.

– Modellen är ung och bräcklig men jag tror att vi på ett kraftfullt sätt kommer att

kunna förebygga och motverka den här typen av brott i Helsingborg, säger Emma Cotterill, jurist och ansvarig för människohandelsfrågor vid kåren där.

ALTERNATIV TILL TIGGERI

Frälsningsarmén i Alingsås startade under våren projektet ALTTI, Alternativ Till Tiggeri: en väg till jobb. Det är ett samarbete mellan kyrkor och samfund i staden. Rolf Karlsson, projektledare och före detta kårledare nämner att man har kontakt med omkring 25 personer som ägnat sig åt tiggeri men som nu träffas i kårens lokaler.

– Målet är att de ska få jobb så vi tar reda på deras kunskaper och då företagen kräver att de kan svenska någorlunda bra har vi språkkurser två kvällar i veckan, säger Rolf.

I Stockholm driver Frälsningsarmén och Svenska kyrkan projektet "Pofta Buna" där kvinnor som annars ägnar sig åt tiggeri får bättra på sina kunskaper om matlagning, livsmedel och kökssysslor och som sedan själva blir kursledare för den matlagningskurs som erbjuds allmänheten.

Lina Melkersson är nationell barn- och ungdomskonsulent på Frälsningsarmén och gläds över effekterna som det så kallade barn- och ungdomsåret har gett.

NYA SATSNINGAR FÖR UNGA

År 2016 inleddes i Frälsningsarmén det så kallade barn- och ungdomsåret med fokus mot arbetet bland barn och unga. Under 2017 fortsatte barn- och ungdomsåret med samma tema som tidigare: ”Guds barn – det är vi”. Bland annat förbereddes två projekt i sociala medier och i Skellefteå startades den kreativa satsningen ”Work together”.

I projekt ”Work together” i Skelleftehamn som även innefattar Skellefteå, erbjuds ungdomar lektioner i musik, låtskriveri, dans, teater och design/pyssel.

Två nya projekt startades: ett undervisningsmaterial med sju olika YouTube-filmer om teman som rör dagens ungdomar och ett som går under namnet ”Kylskåpsradion”, med en podd som har ett nytt avsnitt varje vecka. Tanken är att man längre fram ska göra inlägg även på andra sociala medier.

— I Frälsningsarméns ungdomsförbunds verksamhetsplan och i visionsdokumentet ”Jesus till alla 3.0” uttrycks en önskan att finnas där barn och ungdomar finns. Ett av dessa ställen är sociala medier, säger Lina Melkersson, nationell barn- och ungdomskonsulent.

BARNLÄGER OCH TJEJHELGER

Under hösten anordnades tre helger för juniorsoldater och flera ”Jätterolig Superhelg”, på olika platser i landet. Omkring 100 barn deltog och temat var ”Alltid”: ”Alltid älskad, alltid med Gud”. På programmet fanns olika aktiviteter, undervisning, bön och lovsång och det pratades mycket om känslor.

— Jag tror och hoppas att barnen fick med sig att Jesus är med dem oavsett om de är glada eller ledsna, säger Ewa-Marie Kihlagård, metodstödare för barn och ungdom.

Annat som arrangerades var lokala evenemang, som en tjejhelg på kåren i Södertälje med syfte att stärka unga tjejers självbild. I Skövde anordnades barnkalas med clown, tårta och lekar, Vasakåren i Stockholm bjöd in teamet Youngsters från Oasrörelsen under en helg för att peppa och inspirera ledare

och ha ett festligt barnmöte och Hisingskåren i Göteborg lät familjer följa med på en utflyktsdag till Nordens ark.

FAKTA Barn och ungdomsarbete

107 juniorsoldater

I hela landet finns i Frälsningsarmén cirka 200 barn- och ungdomsgrupper av olika slag med sammanlagt cirka 1700 fasta medlemmar men även ytterligare barn- och ungdomsverksamheter med ”drop in” av typ fritidsgårdar och läxhjälp, med mera.

Terese Fredenwall är ambassadör för ITH, I trygga händer, som är Frälsningsarméns program för att undvika övergrepp på barn och unga. Sommaren 2017 gjorde hon en turné med syfte att uppmärksamma ungas utsatthet.

Per-Uno Åslund berättar om nya grupper i hemlöshet på hearingdagen i Uppsala.

EN ARMÉ SOM PÅVERKAR

Frälsningsarmén vill vara en röst för de utsatta och vara med och påverka vårt samhälle exempelvis via debattartiklar, hearingdagar och politikersamtal. Under sommarens Almedalsvecka i Visby fanns Frälsningsarméns monter mitt i vimlet. Bland mycket annat drev Frälsningsarméns second hand-kedja i Almedalen frågor rörande miljö och konsumtion.

Som vanligt fanns Frälsningsarmén på plats i Almedalen i samarbetet ”(G) som i Gud” tillsammans med tidningen Dagen och Pingströrelsen. Ämnen som debatterades var religiösa inslag i friskolor, arbetsmarknaden, asylsökande konvertiter, ledarskap, sexuella övergrepp mot unga, religionens plats i ett demokratiskt samhälle, gängkriminalitet, kyrkans och kristna frivilligorganisationers sociala arbete, kyrkovalet, tro och politik och samvetsfrihet.

Frälsningsarmén hade även en monter på stan där det bland annat anordnades politikersamtal. Kjell Karlsten, projektledare och sektionschef på Frälsningsarmén, tyckte att Almedalsveckan i somras var en av de bästa hittills.

— Det var fler seminariebesökare än någonsin och ämnena som togs upp var väldigt aktuella. Vi har även fått nya kontakter med politiker, beslutsfattare, tjänstemän och aktörer inom civilsamhället. Vissa frågor som behandlades har politiker genast tagit tag i och möten har bokats, berättade Kjell Karlsten efter veckan.

HEMLÖSHET I FOKUS

Den 17 februari anordnades en hearingdag om hemlöshet i Uppsala dit flera politiker och representanter från kommunen,

socialnämnden och Barnombudsmannen var inbjudna. Frälsningsarmén har sett att hemlösheten förändrats på sistone då allt fler yngre och kvinnor saknar ett långsiktigt boende. De medverkande underströk vikten av samarbete mellan frivilligorganisationer, politiker och myndigheter.

I slutet av november släppte Socialstyrelsen en ny rapport om hemlösheten i vårt land med allt högre siffror sedan förra mätningen år 2011. Frälsningsarmén kommenterade snabbt de nya siffrorna i en artikel. Dessa uttalanden fick stor spridning efter att TT ringde och intervjuade Per-Uno Åslund, metodstödjare för Frälsningsarméns sociala institutioner och förskolor.

— De skrev en omfattande artikel och samma kväll publicerade Svenska Dagbladet denna i nätupplagan och dagen efter i papperstidningen. Svenska Dagbladet ringde även upp mig ett par dagar senare och ännu en artikel publicerades på nätet, säger Per-Uno Åslund och nämner att minst ett par tidningar ytterligare tog upp ärendet.

BARN I UTSATTHET – EN HJÄRTEFRÅGA

Ett politikersamtal om barns utsatthet i familjer med bristfällig ekonomi anordnades i Stockholm den 19 maj. Syftet med mötet var att diskutera hur civilsamhället tillsammans

med myndigheter och politiker kan förbättra situationen för den växande målgruppen. De medverkande var Emma Henriksson (KD), ordförande i socialutskottet, Andrea Ström (M) riksdagsledamot från socialnämnden i Stockholms stad tillsammans med berörda parter inom Frälsningsarmén.

VILL ERBJUDA SYSSELSÄTTNING

Under året skrevs och publicerades ett antal debattartiklar om olika samhällsfrågor som Frälsningsarmén är engagerad i. I slutet av juni publicerade tidningen Metro en artikel undertecknad av Johan Lahne, Frälsningsarméns metodstödjare för bland annat arbetsmarknadsprojekt, och Kjell Karlsten, programchef. De uppmanade Arbetsförmedlingen och politiker att samarbeta med idéburna organisationer. Trots att 75 procent av de arbetslösa stod långt från arbetsmarknaden var hälften av de platser Frälsningsarmén kunde erbjuda dem tomma på grund av att det saknades resurser och direktiv från Arbetsförmedlingen.

Under Almedalsveckan debatterades frågan mellan Frälsningsarmén och andra berörda. Denna debatt och nämnda artikel ovan gav resultat i form av inbokade möten med inflytelserika personer.

— Vi fick möten som vi aldrig kunnat

Frälsningsarmén vill påverka vårt samhälle och fanns därför på plats under politikerveckan i Almedalen på Gotland.

drömma om med politiker, myndigheter och tjänstemän och Arbetsförmedlingen håller nu på att ta fram en så kallad reserverad upphandling för idéburna aktörer för en förbättrad samverkan, säger Johan Lahne.

UPP TILL DEBATT

I en annan debattartikel i Metro uttrycktes besvikelsen över att människor som konverterat till kristendomen utvisas till hemlandet där de riskerar förföljelse och till och med död på grund av sin konvertering. "Att bedöma tro är vanskligt, för hur vet man om någon tror på riktigt?" och "Vi som ledare i kyrkan behöver klara besked om vad svenska myndigheter kräver som bevis av en konvertit", skrev Hanna Smedjegård, kårledare i Borlänge och Västerdalarna.

I den kristna tidningen Dagen tryckte

Frälsningsarmén på vikten av att låta konfessionella inslag få finnas kvar i skolor och förskolor som vilar på religiös grund även om själva undervisningen inte ska färgas av någon religion.

En debattartikel som publicerades på Nyheter24 gav uttryck för Frälsningsarméns åsikt att en kriminalisering av tiggeri är detsamma som kriminalisering av människors fattigdom och rätt till medmänsklighet. I stället borde man ge dessa utsatta en vettig sysselsättning och stärka deras självförtroende. Leif Öberg, verksamhetsutvecklare och utredare inom social verksamhet på Frälsningsarmén, var en av dem som stod bakom artikeln.

— Vi möter dem som är i de här svåra situationerna och de behöver vår röst och vår beskrivning av den verklighet de lever i, säger han.

Inför julen och den stora insamling som Frälsningsarmén gör då, skrevs ett debattinlägg i Aftonbladet om läget för de utsatta i vårt samhälle som av en eller annan anledning inte får chans att fira "en fröjdefull jul" fylld med det som de flesta ser som självklarheter. "Ska det behöva vara så här julen år 2017?", löd frågan undertecknad av Frälsningsarméns dåvarande samfundsledare Johnny Kleman.

MOT ALL FORM AV ÖVERGREPP

Frälsningsarmén arbetar mot människohandel och i de sociala verksamheterna möter personal potentiella offer och de som redan har utsatts. Under året producerades utbildningsmaterialet "En säker hand" och förutom utbildningar anordnades seminarier och workshops kring ämnet.

— Grundkunskapen kring människohandeln stärktes och därmed förmågan hos personalen att identifiera fler utsatta och agera vid misstanke om att någon utnyttjas, säger Madeleine Sundell, människorättsjurist och nationell samordnare i Frälsningsarméns arbete mot människohandel.

Frälsningsarmén har tre skyddade borden som främst tagit emot våldsutsatta kvinnor men också tio platser för dem som fallit offer för människohandel. Det bereddes även plats för män tillhörande den senare kategorin.

ITH, I trygga händer, är Frälsningsarméns utbildning och vägledning i kontakt med barn och unga för att undvika all form av övergrepp. Artisten Terese Fredenwall, som själv utsatts för övergrepp, är ambassadör för ITH gjorde en sommarturné då hon besökte tre kristna konferenser och också Almedalsveckan. Turnén och uppropet fick namnet "Aldrig" med syftet att uppmärksamma ungas utsatthet, hur man kan prata med barn om detta, hur man bör agera och vart man kan vända sig om övergrepp har skett.

— Jag vill göra något meningsfullt av något som var fullständigt meningslöst och jag tror att det finns en stor grupp som varit med om övergrepp, så det är en viktig fråga i vår tid, säger Terese Fredenwall.

Med på turnén var även Madeleine Sundell, barnrättsjurist på Frälsningsarmén, Nina Rung, kriminolog/barnrättsexpert och Hanna Möllås, sexolog/terapeut.

NORDSTADSVECKAN

Fyra dagar i början av februari anordnades Nordstadsveckan i Göteborg. Samtliga kårer i Göteborg med omnejd står bakom initiativet som funnits i 20 år. Syftet är att höja kunskapen om Frälsningsarmén och de olika verksamheter som erbjuds i området. Det bjöds på soppa från kändiskrögare, sång och musik och politikersamtal, i år med fokus på de ensamkommande flyktingungdomar som rör sig i närmiljön.

ÅTERANVÄNDNING FÖR MILJÖN

Butikskedjan Myrorna var under 2016 väldigt aktiv inför Naturvårdsverkets förslag till reglering av textilinsamling. Man följer fortfarande frågan och representanter från Myrorna deltog i seminarium och möten i kampen om att få fortsätta samla in textil och att påverka upphandlingen när det gäller detta.

— Vi vill att man ska beakta de mervärden som samhället får om man väljer en ideell aktör med 90-konto i valet av insamlare. Vi vill att kravställningen ska vara tydligare och transparensen högre, säger Lotta Kökeritz, varumärkes- och kommunikationschef på Myrorna.

En genomförd kännedomsundersökning och kundenkät visade att 1,3 miljoner svenskar vill återanvända mer, en insikt som låg till grund under Myrornas medverkan under Almedalsveckan.

— Vi försöker öka kunskapen om hur bra det är för miljön att återanvända och den stora negativa miljöpåverkan som tillverkning av ny textil har. Vi berättade om det innovativa projektet RE:Use Kit, där vi tillsammans med Beteendelabbet tagit psykologi till hjälp för att få fler att börja använda sina kläder i garderoben, säger Lotta Kökeritz.

"Aktivera din garderob" och digitala mikrokurser erbjuds på den uppdaterade hemsidan med tips på hur man kan organisera, använda, vårda, rensa och återanvända de kläder man har. Dessa funktioner utvecklades ytterligare under året, i synnerhet mikrokurserna som fler än 3000 personer nu har deltagit i. Nytt var en informationsplats i butikerna som bland annat berättar om Myrornas uppdrag och arbetssätt.

FÖR DE ENSAMKOMMANDE

Frälsningsarmén valde att stötta rörelsen "Vi står inte ut", som kräver att stat och kommuner stoppar omflyttningar av ensamkommande barn och unga som befinner sig i asylprocessen. Likaså att Migrationsverket omedelbart fryser alla utvisningar

av ensamkommande barn och unga utifrån den rättsosäkerhet och brist på kunskap om barnperspektivet som råder. Vidare att politikerna tar beslut om amnesti för alla ensamkommande barn och unga som varit i Sverige i mer än ett år.

FAKTA Påverkansarbete:

- Hearing om hemlöshet, Uppsala februari.
- Nordstadsveckan i Göteborg, februari.
- Politikersamtal om barns utsatthet, Stockholm maj.
- Almedalsveckan, juli.
- Sommarturné med Terese Fredenwall, ambassadör för ITH (I Trygga Händer).
- Kommentar till hemlöshetsrapport, november.
- Myrornas olika insatser för att öka återanvändning.
- Stöd för "Vi står inte ut" för Ensamkommande.
- Debattartiklar: 5 stycken.

Frälsningsarméns
Behandlingshem Kurön
har ramavtal med 97
kommuner i hela landet.

OFFENTLIGA UPPHANDLINGAR

Frälsningsarmén är en aktör med bred erfarenhet inom det sociala arbetet med utsatta människor. Ett tiotal sociala institutioner bedrivs till stor del genom upphandlade ramavtal eller entreprenadavtal. Under 2017 deltog Frälsningsarmén i flera upphandlingar för att få fortsätta driva olika institutioner.

Frälsningsarmén bedriver ett brett socialt arbete utifrån sina 63 verksamheter i landet. 2017 inlämnades tretton anbud och Frälsningsarmén kunde fortsätta driva 11 av dessa verksamheter. Idag har Frälsningsarmén avtal med 161 kommuner, landsting samt statlig myndighet.

— I vissa fall är det en kommun eller ett landsting som upphandlar ett ramavtal eller utförande av entreprenad. I andra upphandlingar kan det vara ett stort antal kommuner som går samman och upphandlar ett stort gemensamt ramavtal, säger Johan Lahne, anbudsansvarig och verksamhetsutvecklare för socialt arbete på Frälsningsarmén.

I Örebro är Frälsningsarméns stödboende Gnistan ett härbärge för hemlösa som startades år 2000 tillsammans med Örebro kommun. Verksamheten hade tidigare finansierats genom verksamhetsbidrag men efter 17 år skulle den för första gången konkurransutsättas och upphandlas. I den första upphandlingen deltog tre anbudsgivare och Frälsningsarmén förlorade.

Beslutet omprövades och i den nya omgången deltog fyra anbudsgivare, och resultatet blev att Frälsningsarmén fick fortsätta att driva verksamheten.

— För oss är det ovanligt att ansöka om

överprövning men väldigt uppmuntrande att vi lyckades behålla Gnistan. Det visar att vi är medvetna om och kan förmedla hur vi arbetar med människor i hemlöshet, säger Johan Lahne.

KVALITET VIKTIGARE ÄN PRIS

När en upphandling vinnns kommer ett tilldelningsbeslut följt av ett avtal som skrivs av Frälsningsarméns förvaltningschef. Avtalet går därefter tillbaka till kommunen och inom den närmaste tiden hålls avtals- och kommunmöten där man reder ut eventuella oklarheter innan verksamheten kan dra igång.

I Sverige har man i genomsnitt 4,7 anbud per upphandling. I de upphandlingar Frälsningsarmén deltagit i finns allt mellan 2 och 198 anbudsgivare.

— Kvalitetsfaktorer är helt klart mer avgörande än priset, menar Johan Lahne och påpekar att det är en myt att kommunerna enbart skapar prispress som generellt drar ner kvaliteten i verksamheterna. I själva verket väger 63 procent av alla upphandlingar i Sverige samman pris och kvalitet.

— Frälsningsarméns institutioner hade under året 442 vårdplatser och förskolorna 128 platser.

Antalet anställda, oavsett tjänstgöringsgrad, var 232 för de sociala institutionerna och 36 för förskolorna. Konkurrensen är hård och kräver hårt och målmedvetet arbete, men kvaliteten i våra verksamheter står sig väl i jämförelse även med aktörer med större resurser.

FAKTA Upphandlingar:

- Frälsningsarmén bedriver socialt arbete utifrån 63 verksamheter med HVB-hem för barn och familj, HVB-hem för ungdomar, stödboende för ensamkommande, härbärgen, skyddat boende för kvinnor, sociala center, förskolor, arbetsmarknadsprogram samt kårernas sociala arbete.
- 15 av dessa verksamheter bedrivs som sociala institutioner, till stor del genom upphandlade ramavtal eller entreprenadavtal.
- 2017 lämnade Frälsningsarmén 13 anbud och vann 11 (Hit-rate 85%).

Kring jul sker Frälsningsarméns största insamling. Numera kan givare använda sig av swish och QR-koder.

MODERNARE INSAMLING MED SWISH OCH QR-KOD

Frälsningsarméns insamlade medel gör att samhällets utsatta kan få hjälp och stöd. Under året kompletterades sättet att ge med swish i kombination av QR-koder. Givandet via swish och sms har ökat med 55 respektive 50 procent på ett år. Istället minskar användandet av inbetalningskort.

Tack vare att många människor valde att skänka pengar till Frälsningsarmén under året så har de som lever i någon form av utsatthet kunnat erbjudas hjälp och stöd på olika sätt. Det gäller områden som hemlöshet, fattigdom, integration, utsatta barn och unga och offer för människohandel.

Givandet kan ske på olika sätt. Den som valt att vara en så kallad Vardagsängel ger varje månad en summa pengar till Frälsningsarméns sociala arbete och oftast sker det via autogiro eller inbetalningskort. Om man väljer att bidra via gåvoshopen sker givandet online med kort.

Det har blivit enklare och det finns fler alternativ att bidra till Frälsningsarméns hjälpinsatser. Då allt färre har kontanter med sig kan man nu använda swish både vid insamlingar på stan men även till den löpande insamling som sträcker sig under hela året. Frälsningsarmén skickar idag förutom vanliga brev även ut sms till givarna.

— Nästan alla har en mobil och över sex miljoner svenskar använder swish så vi behöver hänga med i utvecklingen, säger Kati Derninger, ansvarig för julgryteinsamlingen.

Jämfört med år 2016 ökade givandet via

sms med 50 procent och swish-gåvorna med 55 procent.

QR-KODER PÅ FRAMMARSCH

En ändå färskare metod är att man med sin telefon kan scanna av en QR-kod och därefter välja det belopp man vill skänka. Det är en något snabbare och enklare form av swish-betalning. I insamlingsbrevet är koderna unika för varje givare och insamlingskampanj.

— Det har fallit förhållandevis väl ut med QR-koder för swish även om det är en mindre del av givarna som använder den tekniken istället för att som tidigare göra en plusgiro-betalning. Vi tror på en ökning av detta, säger Mats Wiberg, insamlingsansvarig.

KICK OFF FÖR JULINSAMLINGEN STOCKHOLM

Nytt för julinsamlingen i december var att det anordnades en gemensam julgryte-kick off för alla kårer i Stockholm. Den gick av stapeln den 28 november på konserthustrappan och Hötorget. Även om man tidigare anordnat liknande arrangemang så har de främst skett i samband med julkonserter inomhus.

— Utomhus blir vi mer tydliga och synliga

och vi är ju ute på gatorna även vid andra tillfällen som en del av gatubilden och julgrytan är både här och internationellt väldigt förknippad med julen, sa Johnny Kleman, dåvarande territoriell ledare för Frälsningsarmén i Sverige och Lettland.

Han klippte tillsammans med Rana Carlstedt, ledamot i Socialnämnden i Stockholms stad, det röda band som var uppspant mellan två julgrytor. På så sätt startade julgryteinsamlingen.

FAKTA Insamlade medel

Insamlade medel via 90-konto:

Totalt: 48 984 953 kr (s.43 not 1)

Övrig insamling:

Testamenten: 69 719 000 kr,
Julgrytan: drygt 5 000 000 kr.

Totalt insamlade medel:

Ca 123,7 miljoner kr

Myrornas varor kan handlas
i butiker och på auktions-
sajten Tradera.

KUNDEN I CENTRUM

Frälsningsarméns second hand-kedja Myrorna satsade under året på att göra butikerna mer intressanta för sina kunder. Man vill också nå nya kunder och givare genom att finnas på auktionssajten Tradera och på en insamlingsapp.

Några av Myrornas viktigaste fokusområden var att låta kunden vara i centrum och att gå vidare med ökad digitalisering. I butikerna infördes enhetliga skyltplatser och kassalinje för att inspirera till köp. Under året påbörjades en översyn av prissättningen, allt för att förenkla för kunden. Dessutom skapades en informationsplats i varje butik med utförlig information om verksamheten och den nytta överskottet från försäljningen ger. Flera samarbetsavtal ingicks under året. Ett av dessa är att samtliga Lindexbutiker nu samlar in textil. Ett test igångsattes med att sälja produkter på auktionssajten Tradera och ett samarbete inleddes med appen Tiptapp för att få fler gåvor. En ny hemsida med inspirerande innehåll lanserades för att få fler besökare. Förhoppningen är också att dessa skall återkomma oftare och bli intresserade av att besöka butiker och insamlingsplatser. Lönsamheten har fokuserats mer än vanligt. Samtidigt som försäljningen varit trög har handledararvoden och lönebidrag fortsatt att minska drastiskt.

UTMANINGAR OCH LÖSNINGAR

Myrorna står inför samma utmaningar som övriga detaljhandeln med till exempel nya kundbeteenden. För att behålla långsiktig

lönsamhet måste verksamheten göras så effektiv som möjligt på alla områden och inom varje led. Under året har en del strukturella förändringar genomförts. Butiken i Skövde och produktionsanläggningen i Karlstad har stängts. Två nya butiker, en i Olskroken i Göteborg och en i Täby centrum utanför Stockholm öppnades. Den stora butiken i Ropsten i Stockholm stängdes i februari för en omfattande renovering. Dagen efter stängningen öppnades en provisorisk butik i en angränsande lokal. På insamlingsområdet har konkurrensen ökat och fler och fler kommuner handlar upp insamling genom ett upphandlingsförfarande. I Västerås förlorade Myrorna en sådan upphandling vilket emellertid löstes genom att ersätta med ett annat insamlingsområde som tidigare hanterats av en entreprenör. Stor vikt har lagts vid Myrornas uppförandekod, spårbarhet och transparens, komponenter vilka är en stor konkurrensfördel vid upphandlingar. Goda resultat har uppnåtts i PR-arbetet kring bland annat nyheter om lokal insamlingsstatistik och samarbeten kring konsumentbeteende. Hållbar konsumtion och konsumentbeteenden var temat på ett seminarium som hölls under Almedalsveckan. Under hösten genomfördes ett test i samarbete med

Beteendelabbet med pengar från företaget Vinnova. Där testades ett datummärkningsförfarande för garderober och hur detta gör det lättare att skänka till Frälsningsarmén. Testet uppmärksammades brett i pressen och gav insikter att jobba vidare med. Trots många aktiviteter för att öka försäljning och lönsamhet blev resultatet det lägsta på många år. Fortsatt gäller dock fullt fokus på lönsamhet för att säkerställa ett stabilt överskott till Frälsningsarméns viktiga sociala arbete.

FAKTA Myrorna

254	miljoner kronor i omsättning
10	miljoner kronor lämnat till ändamålet
34	butiker
6	produktionsanläggningar
Ca 350	anställda
500	samarbetare per månad
500	personer i samhällstjänst per år
7,9	miljoner besökare i butik 2017
21	ton textil insamlade per dag
15,5	ton pryglar insamlade per dag

Tack vare Frälsningsarmén och projektet Mseto WASH har skolor och tusentals elever i Kenya tillgång till rent vatten.

RENT VATTEN GER JÄMSTÄLLDA SKOLOR

En av de stora bidragande orsakerna till nöd i världen är brist på rent vatten. Inte bara vattenbrist till följd av torka och naturkatastrofer är det farliga. Även när vatten finns tillgängligt är det många gånger orsak till lidande. Enligt UNICEF dör 1000 barn varje dag på grund av att vattnet de dricker sprider sjukdomar.

Frälsningsarmén i Sverige samarbetar med Frälsningsarmén internationellt inom olika projekt för att förbättra människors situation och livskvalitet. Under år 2017 gav Frälsningsarmén i Sverige stöd till projekt i 15 olika länder. Ett av dessa är Kenya, där man från Frälsningsarmén i Sverige samarbetar med Frälsningsarméns östra territorium, The Salvation Army Kenya East Territory, i bland annat projektet Mseto WASH. Det är ett byutvecklingsprojekt, där det lokala samhället tillsammans med Frälsningsarmén ser till att skolorna har tillgång till vatten och hygieniska toaletter.

— Innan projektet startade behövde eleverna ta med sig vatten hemifrån, säger Joshua Ndeto, rektor på Kyemwole Primary School. Vattnet de hade med sig var inte rent och inte alls drickbart.

Eleverna bar med sig tre till fem liter vatten varje dag till skolan, beroende på vilken ålder barnen hade och hur stort vattenbehovet var för dagen. Bland annat behövde man ta med sig vatten för att städa klassrummen och de toaletter som fanns då.

— Tänk er ett barn som måste bära en dunk med fem liter vatten ibland så långt som fem kilometer för att ta med sig till skolan, säger Joshua.

På grund av detta var barnen förstär redan trötta när de kom till skolan.

— I dag behöver inte eleverna ta med sig vatten hemifrån mer, berättar Joshua Ndeto.

Skolan har nu tillräckligt med vatten för handtvätt och för att dricka. Han berättar också att det innan projektet startade inte fanns några bra toaletter på skolan, men genom projektet har man nu kunnat tillgodose behovet av detta. Innan det fanns bra ställen att tvätta sig på var de äldre flickorna tvungna att stanna hemma under tiden de hade sin menstruation. De förlorade då en veckas undervisning varje månad, något som var svårt att kunna ta igen. Många flickor slutade skolan helt när de fick sin första menstruation. Idag har flickorna på Kyemwole Primary School och andra skolor i Mseto WASH-projektet inte längre detta problem. Skolorna har fått toaletter och möjligheter för flickor att hålla sig rena även under menstruationsperioden.

— Flickorna kommer till skolan varje dag och vi har inte alls så hög frånvaro som tidigare år, säger Joshua Ndeto.

Projektet har hjälpt både flickor och pojkar att kunna vara kvar i skolan och känna sig bekväma.

På en annan skola i samma region, Kuyumbuni Primary School, berättar Alex Mwikya att elevernas resultat på de nationella proven förbättrats sedan projektet startade. Skolan har lyckats få många fler elever att gå vidare till högre studier.

— Vår skola visade sig vara nummer ett i området, den bästa av 303 skolor, säger Alex Mwikya.

Barnens föräldrar är glada liksom hela samhället. Det goda resultat har uppnåtts tack vare det stöd man fått, och man riktar ett varmt tack till alla som stöttat projektet och skolan.

— Vi har också fått vattenfiltertankar genom projektet, säger Alex.

Tack vare detta kan eleverna nu få rent och bakteriefritt vatten så de inte behöver vara borta från skolan. De flesta sjukdomar i området är vattenburna men nu finns dessa vattenfiltertankar som gör vattnet rent. Nu kan barnen dricka när de känner sig törstiga utan att riskera att bli sjuka.

FAKTA Projekt mot fattigdom:

- Frälsningsarmén i Sverige har under 2017 stöttat 28 utvecklingsprojekt i 15 länder inom följande områden: vatten, sanitet och hälsa, jordbruk, humanitära insatser, försörjning, arbete mot människohandel och utbildning.
- Under 2017 bidrog Frälsningsarmén med cirka 18,3 miljoner kronor till dessa projekt.
- I Kenya har 40 skolor fått hjälp genom Mseto WASH-projektet. Cirka 15 000 elever har fått tillgång till rent vatten.

Leif Bergström, chef för kommunikations- och insamlingsenheten arbetar för ökad synlighet och relevanta budskap.

ATT SYNAS OCH BERÄTTA VAD VI GÖR

En ökad synlighet i media är viktig för att ge människor möjlighet att som givare vara med och bidra till det arbete vi gör för utsatta. Synligheten måste också visa sig i ett relevant innehåll i det som publiceras.

Målet med Frälsningsarméns kommunikation är att öka kännedom och kunskap om Frälsningsarméns verksamhet. Detta ska leda till en ökad vilja att ge gåvor till vårt hjälparbete och ett ökat intresse att besöka och delta i kårernas aktiviteter vilket resulterar i fler mötesbesökare och nya medlemmar. Kommunikationsarbetet utförs av kommunikations- och insamlingsenheten på Frälsningsarméns högkvarter i Stockholm. Utöver denna centrala kommunikation sker många kommunikationsinsatser, exempelvis på webben eller på sociala medier från kårer och sociala verksamheter ute i landet.

En marknadsundersökning som genomfördes 2016 gav insikter som påverkade kommunikationsarbetet 2017.

Det mest utmärkande som framkom i undersökningen var att ju äldre man är desto mer känner man till om Frälsningsarméns verksamhet. De allra flesta har hört talas om Frälsningsarmén men bara en av tre känner till organisationen ganska eller mycket väl och då är dessa avsevärt fler bland äldre.

Utmärkande är även att bland yngre har många hört talas om namnet Frälsningsarmén men känner inte till något mer. Vi är inte välkända och etablerade i den yngre målgruppen.

Sett till vilka verksamheter folk associerar Frälsningsarmén med är det ett fåtal som mycket väl känner till vad vi gör. Frälsningsarméns arbete bland hemlösa är den mest kända verksamheten. De som känner till att Frälsningsarmén har ett socialt arbete är mer positiva än de som känner till Frälsningsarmén enbart som en kyrka.

ATT SÄTTA PUNKT

Målsättningen med årets kampanjer var att uppnå en ökad varumärkeskännedom och ökad kunskap om verksamheten, särskilt inom fokusområdena barn och ungdomar, hemlöshet, integration, människohandel och kristna värderingar och tro. Till hjälp att skapa och utforma kampanjerna var reklambyrån Scholz & Friends, som anlätts sedan 2011. Byrån fick i uppdrag att utforma fyra kampanjer, en per fokusområde och att dessa skulle sammanbindas på ett tydligt sätt för att kännas som en gemensam kampanj kring Frälsningsarméns sociala arbete, med den kristna tron och värderingarna som grund. Resultatet blev det nya uttrycket Sätt punkt, och kom att användas enligt följande exempel:

Sätt punkt för instängda sommarlov - Sätt punkt för sorgliga sommarlov – Sätt punkt

för människohandel i Sverige - Sätt punkt för den nya hemlösheten.

Samma tema fortsatte sedan i julkampanjen med Sätt punkt för en jul utan fröjd.

Byråns idé- och produktionsarbete pågick under det första kvartalet, den första kampanjen gällande utsatta barn och unga kom i gång i april och följdes sedan av en integrations-, en människohandels- och i oktober en hemlöshetskampanj, för att så avslutas med julinsamlingen. Media som valdes var tryckt dagspress, banners i tidningsnätverk och i sociala medier. Film visades på Youtube och Facebook.

Kommunikation rörande insamlingar skedde med adresserat brev till den egna givardatabasens adressater, annonsering i tryckta tidningar och med bannerannonsering på digitala tidningssidor och sociala medier. Marknadsföring av månadsgivarekonceptet Vardagsängel gick på Youtube och i sociala medier.

INLÄGG I DEBATTEN

Opinionskommunikation genomfördes genom debattartiklar, deltagande i Almedalsveckan, en hemlöshetshearing och ett samtal med politiker om barnfrågor. Fem debattartiklar blev publicerade, två i tid-

SÄTT PUNKT FÖR SÄNGAR AV BETONG.

Hemlösa människor finns över hela vårt land, och orsaken kan vara allt från en uppsägning till flykt från ett våldsamt hem. Människor i olika åldrar som snabbt hamnar utanför systemet, utan varken bostad eller ekonomiskt stöd. För oss är alla medmänniskor som förtjänar värdighet och omtanke, och vi arbetar dagligen med att se och lyssna till de utsatta, mätta och värma dem. Vi ger dem mat, kläder, ett samtal, en dusch, en sovplats. Hjälp oss att sätta punkt för hemlösheten, och hjälp oss att släppa in fler frusna själar – att ge dem som nästan givits upp – lite tro, hopp och kärlek.

Swisha till: 9004805 skriv: Punkt Smsa: "Punkt" till 72901 för att skänka 100 kr PlusGiro: 900480-5 skriv: Punkt

Läs mer på fralsningsarmen.se/sattpunkt

Årets kampanj "Sätt punkt för" lyfte fram fyra fokusområden med huvudsyfte att belysa Frälsningsarméns omfattande sociala arbete.

Reaktionen på inläggen går snabbt att mäta, både avseende vad man anser om det som skrivs och hur många som gillar det.

Instagram och Twitter användes också vid särskilda tillfällen.

Frälsningsarméns webbsida ökade antalet unika besökare från 313 373 till 320 486 personer och sammanlagda antal besök från 482 261 till 496 490.

FÖRTJÄNT MEDIA

Ett viktigt och kostnadseffektivt mål med kommunikationsarbetet är att finnas i massmedia utan att betala för det, så kallat förtjänt utrymme. Detta uppnås genom de tidigare nämnda debattartiklarna, genom att skicka pressmeddelanden, att vara aktiv på sociala medier och ha relevant innehåll på hemsidan.

Frälsningsarmén omnämndes i 1 221 artiklar på digitala sidor i traditionell media, vilket var en ökning i antal med 14 %. Dessa artiklar hade en potentiell ackumulerad räck-

ningen Metro, den ena handlade om bättre samarbete med Arbetsförmedlingen och den andra om Migrationsverkets bedömning om konvertiters nyvunna kristna tro är äkta eller ej. Tidningen Dagen publicerade en debattartikel där vi motiverade varför Frälsningsarmén inte kommer att sluta be bordsböna på sina förskolor. I Nyheter 24 debatterade vi mot tiggeriförbud och i Af-tonbladet protesterade vi mot att det finns

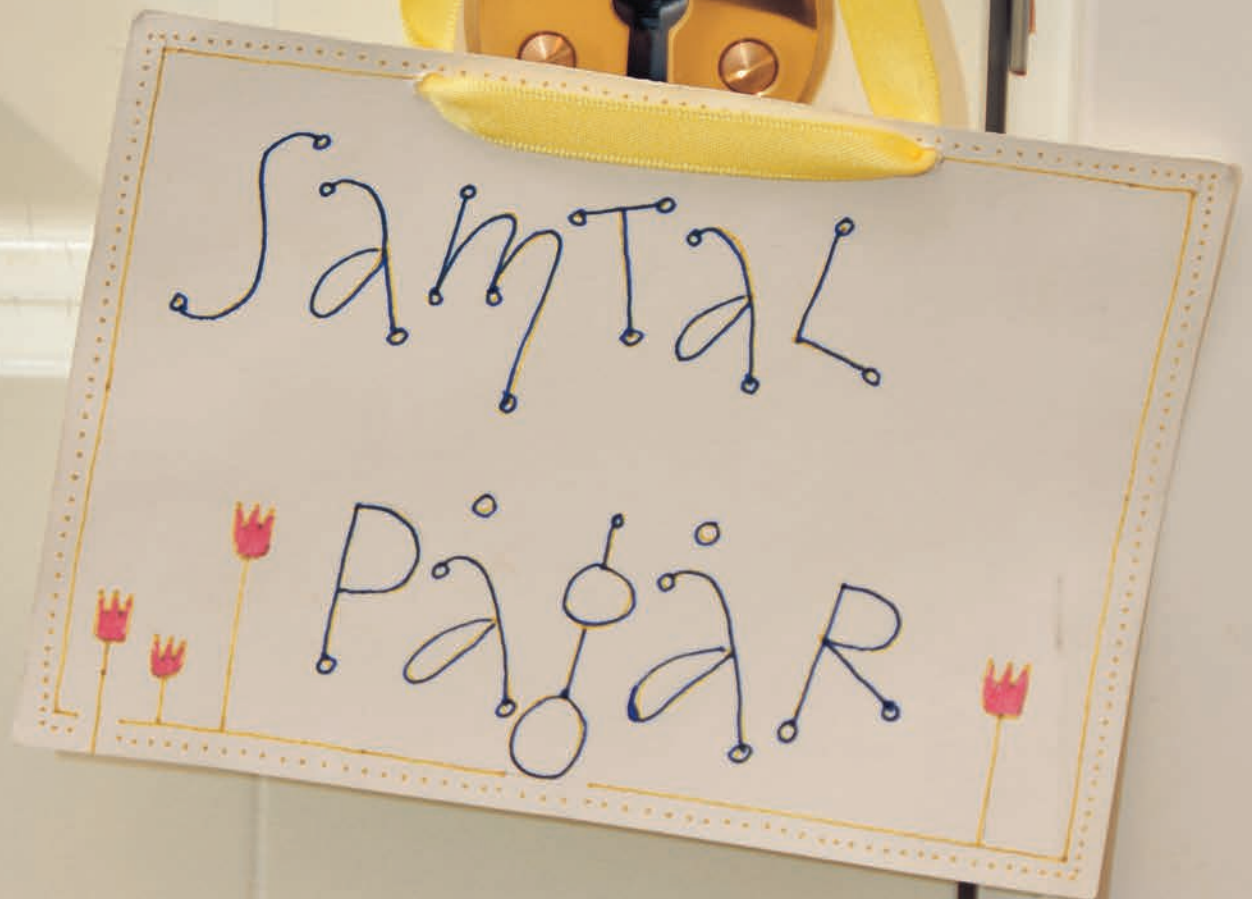
familjer som i vårt land inte har råd eller möjlighet att fira jul med julklappar, julmat och gemenskap.

SOCIALA MEDIER OCH HEMSIDAN

Närvaron i sociala medier fortsatte att utvecklas och antalet följare på Facebook ökade med 38 %, från 13 801 till 18 978 personer. Facebook är en viktig värde-
tare på inställningen till Frälsningsarmén.

27

Frälsningsarméns samtalscenter Eken i Stockholm, erbjuder handledning, enskilda samtal och själavård.

FRÄLSNINGSARMÉNS FÖRETAGSHÄLSOVÅRD

Frälsningsarmén har 142 verksamheter på 81 orter runt om i Sverige. Inom dessa finns 951 anställda omräknat till heltidstjänster, vilket totalt sett innebär ännu fler individer. Gemensamt för samtliga är att de omfattas av Frälsningsarméns företagshälsovård.

Det är viktigt att ta hand om sina anställda, för utan personal kan ingen verksamhet bedrivas. Frälsningsarmén arbetar på flera fronter för att såväl förebygga sjukdom och skada och stödja i vardagsarbetet som att hjälpa vid kriser och rehabilitera efter sjukperioder.

Chefer på lokalplan ute i landet har stöd av bland annat personalkontoret på Frälsningsarméns högkvarter i Stockholm. Personalkontoret består av personalchef, tre personaladministratörer, tre löneadministratörer och en utbildningssamordnare.

— Eftersom Frälsningsarméns verksamheter är spridda i landet fanns ett behov av att stärka stödet till cheferna genom samarbete med företagshälsovården, säger Ulla Andersson, personaladministratör på personalkontoret.

Frälsningsarmén har sedan tidigare,

ramavtal med S:t Lukas samtalsjour. Det ger en möjlighet för anställda att via telefon dygnet runt få samtalsstöd och även ett personligt möte vid behov. Avtalet gäller även chefsstöd i form av grupphandledning. På Frälsningsarméns eget samtalscenter, Eken i Stockholm, kan anställda erbjudas personligt samtalsstöd.

— Det visade sig finnas ytterligare behov av stöd till anställda och chefer när det gällde förebyggande rehabilitering och själva rehabiliteringen. Därför formades också en arbetsgrupp från Frälsningsarméns sektioner för att upphandla ramavtal om detta.

Arbetet landade i ett ramavtal, Feelgood, med företagshälsovården och samarbetet startade i januari 2018.

Frälsningsarmén kommer även att samarbeta kring medicinska undersökningar av dem som arbetar nattetid i olika verksamhe-

ter och kring förebyggande vaccinationer där det behövs.

Både S:t Lukas (38 st) och Feelgood (200 st) finns på flera platser i Sverige och har även samarbetspartners på olika orter i landet.

FAKTA företagshälsa:

Frälsningsarméns erbjuder anställda och chefer

- S:t Lukas samtalsjour på 38 platser i landet.
- Frälsningsarméns samtalcenter Eken i Stockholm.
- Företagshälsovården Feelgood på 200 platser i landet.

PRISER SOM UTMÄRKER SIG

Under året fick några av Frälsningsarméns medarbetare och verksamheter från Göteborg till Haparanda, ta emot utmärkelser för ett gott arbete. Det handlade om mänskliga rättigheter, integration, medmänsklighet och vardagshjälteinsatser.

FOTO: HAPARANDABLADET/ SIV SPIIK

Årets medmänniska i Haparanda

FOLKHÄLSO- OCH BROTTSFÖREBYGGANDE RÅDET utsåg årets medmänniska i Haparanda. Den ena var Maud Fennvik, kårledare för Frälsningsarmén i staden. Motiveringen lød: "Maud utstrålar kärlek och omtanke. Genom sitt engagemang i Frälsningsarmén gör hon en ovärderlig insats för de svaga i samhället. Maud har ett hjärta av guld och får alla att känna tillhörighet och uppskattning." Diplom och en symbolisk present delades ut under en ceremoni på kommunfullmäktige den 18 december.

— Jag är överraskad och glad men vill också poängtera att det handlar om en teamsats, säger Maud Fennvik.

Människorättspris till skyddade boenden

KREMENA HULTBY OCH CAROLINA NILSSON, verksamhetsansvariga för två av Frälsningsarméns skyddade boenden, tilldelades 22 november priset Scandinavian Human Right Dignity Award 2017. Priset som utgjordes av diplom och en statyett, ges till den som har gjort en särskild insats för att stärka de mänskliga rättigheterna.

På boendena vistas kvinnor som utsatts för våld, hot och/eller människohandel.

— Vi har fått se hur människor har rest sig upp och idag får två personer som representerar alla hjältarna i teamet ta emot priset för det fantastiska arbete ni har gjort, sa Ruth Nordström, ordförande för Scandinavian Human Rights Committee och chefsjurist på Scandinavian Human Rights Lawyers.

— Det här känns väldigt överkligt, stort och överväldigande men jag känner en stor stolthet över vad Frälsningsarmén gör mot människohandeln, sa Kremena Hultby som liksom Carolina Nilsson var märkbart tagen av stunden.

Ann-Christine Thunman – vardagshjälte i Göteborg

Ann-Christine Thunman leder Frälsningsarméns sociala arbete Jesaja. Den 30 november fick hon ta emot pris som årets vardagshjälte i Göteborg på grund av hennes brinnande engagemang för att hjälpa och stötta sina medmänniskor.

— Det är jätteroligt och vi har ett arbete att vara stolta och tacksamma över, säger hon själv.

Medarbetarna möter bland annat papperslösa unga killar och kvinnor som lever i prostitution. I priset som delades ut den 30 november ingick julmiddag tillsammans med kommunfullmäktige.

Blanda varandra-stipendium till Gabriel Tshidimu

GABRIEL TSHIDIMU ÄR LEDARE INOM FFA GLOBAL, Football For All, ett av Frälsningsarméns redskap för integration av flyktingungdomar. Den 7 juni blev han tilldelad Blanda Varandra-stipendiet på 100 000 kronor av Gålostiftelsen som verkar för integration bland barn och unga. Stipendiet överlämnades vid stiftelsens årshögtid i Konserthuset av ordförande, landshövding Chris Heister.

Delar av motiveringen lyder: "Gabriel kom som 11-årig flykting från krigets Kongo till en utsatt miljö i Toronto. Han räddades undan kriminalitet och droger genom fotbollen och organisationen FFA Global – Football For All. Gabriel har genom sitt driv, sitt engagemang och sin positiva livssyn vänt svåra erfarenheter till en tillgång. Ett extremt underläge har förvandlats till en fördel, och han har blivit en förebild och storebror för ett stort antal ungdomar som identifierar sig med honom och hans livsresa".

— Det känns roligt att bli uppmärksammas för mitt arbete med ungdomar och detta motiverar mig att fortsätta se till att de utvecklas, säger Gabriel Tshidimu.

För pengarna har han anordnat ett firande tillsammans med killarna i verksamheten men också investerat i kurser för att utveckla sitt eget ledarskap.

HUR LÄSER JAG ÅRSREDOVISNINGEN?

Frälsningsarméns årsredovisning är en sammanställning av all verksamhet som vi bedriver i Sverige, under ett och samma organisationsnummer. Flertalet verksamheter är lokalt förankrade med en stor grad av självstyre på platsen och lokalt ansvarstagande. En del andra, lite större verksamheter, såsom exempelvis Ågesta folkhögskola, Myrorna, Frälsningsarméns behandlingshem på Kurön med flera, drivs mer separat med en egen styrelse. Samtliga verksamheter ingår dock fortfarande ytterst under samma organisationsnummer och lyder under Frälsningsarméns styrelse.

Vår organisationsstruktur gör att vår

samlade årsredovisning är en sammanställning av en lång rad resultat- och balansräkningar där alla interna transaktioner eliminerats. Det medför också att varje post i resultat- och balansräkningarna inte helt kan påverkas från centralt håll, då vi valt att lägga ut en stor del av ansvaret på lokala verksamheter. En särskild sådan post är "fritt eget kapital i balansräkningen", som kan tyckas vara en stor post, som kan användas för olika ändamål. Det är också en stor post, men absoluta merparten av beloppet är fördelad på de lokala verksamheternas fria egna kapital, som varje lokal verksamhet i stort sett förfogar över själva

för att utveckla och bedriva verksamheten på just sin plats i landet.

Eftersom vi får mycket testamentsintäkter till vår verksamhet av människor som väljer att stödja det arbete som utförs, varierar intäkternas storlek ofta över åren. Testamentsintäkter är till sin natur svåra att prognostisera och går inte att på kort sikt påverka i särskilt hög grad. Det medför också att årets resultat varierar rätt ofta över åren, där vissa år ser väldigt starka ut och andra lite svagare. Testamentsgåvor är också ofta öronmärkta för specifika ändamål eller platser, och används då till angivet ändamål.

Frälsningsarmén

Årsredovisning för räkenskapsåret 2017

Frälsningsarméns territoriella ledare och Frälsningsarméns ledningsråd avger härmed följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	34
Resultaträkning	38
Balansräkning	39
Kassaflödesanalys	41
Noter	42

(Uppgifter inom parentes avser föregående år.)

Förvaltningsberättelse för Frälsningsarmén 2017

Frälsningsarmén är en internationell rörelse och ett evangeliskt tros-samfund inom den universella kyrkan. Vårt budskap har sin grund i Bibeln. Vår tjänst har sin källa i kärleken till Gud. Vårt uppdrag är att förkunna evangelium om Jesus Kristus och utan åtskillnad möta mänskliga behov i hans namn.

Frälsningsarmén är en del av The Salvation Army, en världsvid evangelisk rörelse med säte i London. Verksamhet bedrivs i 128 (128) länder. I den internationella organisationen utgör Frälsningsarmén i Sverige ett territorium tillsammans med Frälsningsarmén i Lettland, Pestisanas Armija. Arbetet i Lettland redovisas inte här då Pestisanas Armija är en egen juridisk person i Lettland.

Allmänt om verksamheten

Frälsningsarmén i Sverige vill vara känd som välkomnande, troende och hjälpende och bedriver verksamhet inom flera olika områden. Utifrån kåren (församlingen) har vi regelbundna gudstjänster och bedriver dag- och kvällsaktiviteter för barn, unga, vuxna och äldre. Vid många kårer bedrivs också en öppen social verksamhet med ekonomisk hjälp och rådgivning för personer som hamnat i olika typer av svårigheter samt sommarkolonier eller andra sommaraktiviteter för både barn och äldre. Vi har också startat språkcaféer på flera orter i landet där vi jobbar med integrering av nyanlända. Utöver detta bedrivs annan social verksamhet med behandlingshem och stödboenden för vuxna missbrukare, familjebehandlings-hem, stödboenden för ungdomar, mottagning av ensamkommande flyktingungdomar och verksamhet för invandrarkvinnor och barn.

Frälsningsarmén driver också fyra förskolor, en folkhögskola samt Myrorna secondhand, med insamling, sortering och försäljning.

Under 2017 har det totala antalet hjälpinsatser vi genomfört återigen ökat något, efter att året före gått ner lite i antal. Antalet insatser uppgick totalt under året till 440 929 unika tillfällen (423 934). Antal unika tillfällen visar antal tillfällen en person fått hjälp, och inte antal unika personer. (En person kan alltså ha fått flera olika typer av hjälp; övernattat på härbärge, fått matkasse, fått stödsamtal osv.)

Vi har under året lagt ner två kärverksamheter; en i Enköping och en i Avesta. Nedläggningen har gjorts på grund av att det inte längre funnits underlag nog att fortsätta verksamheterna. Ingen ny kärverk-

samhet har startats under året, men arbete pågår för att kunna starta nya verksamheter, och under hösten 2017 återupptogs den tidigare nedlagda verksamheten i Hällnäs.

Frälsningsarméns internationella arbete mot fattigdom har som yttersta mål en rättvis och försonad värld där människans unika värde och grundläggande rättigheter respekteras. Alla de projekt vi stödjer runt om i världen är baserade på lokala initiativ och drivs av Frälsningsarmén på plats i något av de 128 länder där vi finns och verkar. Geografiskt har fokus även under 2017 fortsatt legat på Kenya och Malawi och tematiskt på vatten och sanitet samt matsäkerhet och jordbruk. Arbetet har också fortsatt varit inriktat på att bygga kapacitet inom området resiliens; ett arbete som vi initierade under 2016. Det handlar om att öka lokalsamhällens kapacitet att vara motståndskraftiga mot externa chocker och långvarig stress, då klimatförändringar och ökad politisk oro gör världen osäkrare kräver att utsatta lokalsamhällen behöver kunna hantera snabba förändringar som naturkatastrofer och mera långsiktiga negativa trender som torka.

Myrorna

Myrorna utgör en stor del av Frälsningsarméns totala omsättning i Sverige. Myrorna samlar in gåvor av begagnade varor, i huvudsak kläder, skor, husgeråd, prydnadssaker, böcker och möbler. Gåvorna tas om hand och förädlas genom utsortering, kvalitetsbedömning och prismärkning av varor för försäljning. Myrorna har 34 (33) butiker och 6 (7) sorteringsanläggningar. Verksamheten bedrivs från Luleå i norra Sverige till Malmö i söder, och huvudkontoret ligger i Årsta, Stockholm.

Myrorna har ett omfattande socialt engagemang genom ett flertal samarbeten med parter (t.ex. kommun, arbetsförmedling och privata aktörer) som arbetar med rehabilitering och övergångsarbetsmarknad. Drygt 2 000 personer har under året aktiverats i Myrorna i olika åtgärder. Samtidigt har cirka 500 personer gjort samhällstjänst inom Myrorna.

Myrornas nettoomsättning uppgick under året till 252 miljoner kronor (260 mkr) och utgjorde därmed cirka 34% (36%) av Frälsningsarméns totala omsättning under 2017. Myrornas verksamhet har under

året givit ett bidrag på 10 miljoner kronor (30 mkr) till Frälsningsarméns sociala verksamhet.

Ågesta folkhögskola och Frälsningsarméns Officersskola

Ågesta Folkhögskola har sin huvudetablering i Huddinge (Ågestagården) men anordnar också kurser bland annat på Kurön (Frälsningsarméns behandlingshem) samt på några andra platser i landet.

Totalt har 967 (954) personer deltagit i skolans kort- och långkursverksamhet under året. De långa kurser som ges är bland annat allmänna linjer (med två olika inriktningar), musiklinje, bibelskola på distans, konst- och hantverkslinje, arbetsliv-/informationsutbildning för personer med Aspergers syndrom. Nytt för 2017 är en pionjÄrlinje på distans, för personer som vill delta i arbete med att starta nya kårer/församlingar.

Som en del av folkhögskolans kursverksamhet bedrivs verksamheten vid Frälsningsarméns Officersskola, också på Ågestagården. I juni invigdes fem nya officerare efter genomgången utbildning, och under höstterminen gick åtta kadetter på skolan; två som fortsatte på sitt andra år och sex nya kadetter som började sitt första år. Utöver det har skolan haft undervisning för sju stycken reservkaptener som utöver sin tjänst ute i verksamhet också kommit in för regelbundna undervisningsveckor på skolan.

Koncernförhållanden

Frälsningsarmén äger 100% i Myrorna AB, org nr 556065-5887 (vilande bolag) och 100% i Sally Ann Sverige AB, org nr 556703-4706 (vilande bolag).

En hållbarhetsrapport är upprättad enligt ÅRL som en separat handling skild från årsredovisningen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under 2017 har fokus dels varit att utveckla och utöka arbetet bland barn och unga men också att rekrytera ideella ledare. "Stafettväxling" var ledordet i arbetet med att förnygra och förnya det lokala ledarskapet. I oktober hölls en nationell konferens för att inspirera och utbilda ledare. En nationell konferens på temat "Re:Think" hölls också i Strängnäs i maj, med syftet att tolka vårt uppdrag inför

framtiden. För att skapa goda förutsättningar till utveckling och nyetablering av verksamheter i framtiden så startades under året en pionjärutbildning i samverkan med Ågesta folkhögskola. Nyetablering av verksamhet har under året skett i Karlstad

En höjdpunkt i arbetet med barn och unga var sommarlägret "Drömläggret" som hölls i Halmstad i augusti. I Skellefteå har under 2017 projektet "Work Together" inletts, där ett slags ungdomens hus har öppnats med fokus på att låta ungdomar använda sin kreativitet för att skapa events, och där intäkterna tillfaller olika sociala eller internationella ändamål.

Under året har vårt kvinnocenter i Akalla utanför Stockholm haft besök av Hans Majestät Konungen. På centret möts ett stort antal kvinnor med flyktningbakgrund och får där stöd och hjälp i integrationsprocessen, genom bland annat svenskundervisning och samhällsinformation. De senaste årens flyktingström har också inneburit förnyelse av såväl verksamhet som medlemsstruktur på flera platser, där Malmökåren är ett exempel som har sett en starkt positiv utveckling under året.

Under Almedalsveckan genomförde Frälsningsarmén ett omfattande program där vi bland annat lyfte aktuella frågor kring människohandel och arbetsmarknad. I Visby har samtidigt ett samarbete etablerats med hälso- och sjukvården med fokus på rehabilitering av människor i långvarigt utanförskap.

Resultat och ställning

En stor del av verksamheten kan finansieras tack vare gåvor, testamentsintäkter och andra former av bidrag, samt genom det överskott som Myrornas verksamhet ger. Frälsningsarmén bedriver insamlingsverksamhet via 90-konton som tilldelats av Svensk Insamlingskontroll. Givare rekryteras både genom direktutskick, via informationskampanjer i dagstidningar och via sociala medier, samt i mindre omfattning genom telefonkampanjer. Övriga intäktslag är hyresintäkter och medlemsbidrag. Medlemmarnas egna bidrag och gåvor riktar till stor del till verksamheten i den lokala kåren/församlingen där man är medlem.

Omsättningen ökade under året med drygt tre procent jämfört med föregående år. Efter att både testamentsintäkter och övriga

gåvor sjönk något under 2016, har båda dessa intäktsslag återigen ökat något under 2017.

Merparten av de testamentsmedel vi tar emot under ett år är öronmärkta av testator för olika ändamål. Det som under året inte har använts av öronmärkta testamentsmedel och övriga gåvor, reserveras längst ner på resultaträkningen och läggs som ändamålsbestämda medel under eget kapital. Tidigare erhållna öronmärkta medel som tagits i anspråk under året löses istället upp ur de ändamålsbestämda medlen och läggs till längst ner på resultaträkningen. Hela beloppet ändamålsbestämda medel under eget kapital är öronmärkt direkt av givare eller testator för olika ändamål. Tack vare detta inflöde av både öronmärkta och icke öronmärkta gåvor från givare kan vi tillsammans fortsätta att vara med och bygga ett bra samhälle och bidra till att hjälpa dem som av olika anledningar har behov av hjälp och stöd.

De totala kostnaderna har under året ökat med knappt två

procent, där de största ökningarna ligger på lämnade anslag och verksamhetskostnader. Vi har dock sett en minskning av posten personalkostnader.

Antal anställda, omräknat till hela årsarbetstider, har under året också minskat ner till 951 personer (967 personer).

Årets resultat före reservering och upplösning av ändamålsbestämda medel visade ett underskott uppgående till 14,4 miljoner kronor, att jämföras med förra årets underskott på 28,3 miljoner kronor. Den stora förändringen hänför sig till att inkomstökningen varit betydligt större än kostnadsökningen.

Finansiella instrument

Den finansiella placering Frälsningsarmén har förvaltas genom diskretionär förvaltning av extern part. Det placeringsdokument som ligger till grund för förvaltningen anger att kapitalet endast får placeras i tillgångar som klarat en etisk screening.

Flerårsöversikt (tusentals kronor)

	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning	740 614	715 020	773 329	745 365	713 140
Balansomslutning	947 189	974 984	1 004 072	983 786	940 914
Kassalikviditet	2,03	2,01	2,41	2,12	2,68
Soliditet	0,84	0,83	0,84	0,82	0,85

Nyckeltalsdefinitioner framgår av redovisnings- och värderings principerna.

Framtida utveckling

Frälsningsarmén fortsätter arbeta för att sprida evangelium om Jesus Kristus i Sverige, i både ord och handling. Vi vill också fortsätta ge möjlighet för människor att vara med och tjäna i det uppdraget både genom gåvor och egen delaktighet och arbetar för att utveckla vår verksamhet även på platser där vi idag inte finns.

Eget Kapital

	reservfonder	fastigheters a-fonder	ändamålsbest. medel	fritt eget kapital
Utgående balans enligt fastställd årsredovisning 2016	775 724	209 871 368	393 263 740	209 245 973
Årets förändring			-28 509 876	28 509 876
Justeringspost under året		3 692 434		-3 769 813
Årets resultat				-14 378 304
Belopp vid årets utgång	775 724	213 563 802	364 753 863	219 607 732

Summa eget kapital

798 701 121

Samarbeten

Frälsningsarmén är som registrerat trossamfund medlem i, representerad i eller samarbetar med bland annat Sveriges Kristna Råd, Frikyrkosamråd, Svenska Missionsrådet, Svenska Bibelsällskapet, Scouterna, Arbetsgivaralliansen, FRIL, Svensk Insamlingskontroll, SST, Forum för frivilligt socialt arbete, Studieförbundet Bilda, Swedbank Robur Humanfond med flera. Vi deltar tillsammans med andra kyrkor och samfund i olika arrangemang över landet.

Frälsningsarméns styrelse har under året bestått av följande personer:

Kommendör Johnny Kleman, territoriell ledare för Sverige och Lettland
Kommendör Eva Kleman
Överstelöjtnant Kjell Olausson
Överstelöjtnant Gunilla Olausson
Major Sonja Blomberg
Major Kjell Karlsten
Kapten Elisabeth Beckman

www.fralsningsarmen.se

Resultaträkning

	Not	2017	2016
Intäkter			
Medlemsbidrag		10 198 206	10 504 157
Gåvor	1	180 144 066	111 417 691
Bidrag	2	44 903 810	64 953 553
Nettoomsättning	3	503 953 804	524 053 881
Övriga intäkter		1 413 926	4 091 167
Summa intäkter		740 613 812	715 020 449
Kostnader			
Verksamhetskostnader	4	-275 763 474	-263 969 951
Anslag och förmedlade bidrag		-32 770 448	-27 504 061
Personalkostnader	5, 6	-443 448 952	-448 597 362
Avskrivningar		-14 550 604	-13 572 649
Övriga kostnader		-165 697	-393 792
Summa kostnader		-766 699 175	-754 037 815
Resultat före finansiella poster		-26 085 363	-39 017 366
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter och liknande finansiella poster		2 097 537	3 315 324
Resultat av värdepappersförvaltning	7	11 174 359	10 259 026
Återföring/nedskrivning av aktier och andelar		-50 130	-288 245
Övriga räntekostnader och liknande resultatposter		-1 514 707	-2 601 753
Summa finansiella intäkter och kostnader		11 707 059	10 684 352
Årets resultat		-14 378 304	-28 333 014

Fördelning av årets resultat	2017	2016
Årets resultat enligt resultaträkningen	-14 378 304	-28 333 014
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjats under året	-38 027 826	-37 944 905
Upplösning av tidigare reserverade ändamålsbestämda medel	66 537 702	56 517 886
Kvarstående belopp för året	14 131 572	-9 760 033

Balansräkning

	Not	20171231	20161231
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för programvara	8	456 000	1 051 000
Summa immateriella anläggningstillgångar		456 000	1 051 000
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	9, 10	128 624 018	128 365 757
Ombyggnad i annans fastighet	11	39 458 322	40 333 399
Pågående ombyggnader		1 031 163	217 444
Inventarier	12	13 884 659	16 680 754
Summa materiella anläggningstillgångar		182 998 162	185 597 354
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	13	174 507 427	193 509 325
Andelar i koncernföretag	14	900 000	900 000
Depositioner i Sv Stiftelsen för FA	15	340 177 321	323 782 174
Insatser i FA Förlags AB	16	13 881 323	13 881 323
Andelar i intresseföretag	17	931 000	931 000
Andelar i bostadsrättsföreningar		10 207 118	10 207 118
Andra långfristiga fordringar		253 588	329 595
Summa finansiella anläggningstillgångar		540 857 777	543 540 535
Summa anläggningstillgångar		724 311 939	730 188 889
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>		12 074 492	13 107 924
<i>Fordringar</i>			
Kundfordringar		17 249 304	19 135 758
Fordringar hos FA Förlags AB		287 790	109 068
Övriga fordringar		1 323 201	1 451 396
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	25 733 346	39 991 298
Summa fordringar		44 593 641	60 687 520
<i>Kortfristiga placeringar</i>		23 354 950	41 491 967
<i>Kassa och bank</i>		142 854 268	129 507 632
Summa omsättningstillgångar		222 877 351	244 795 042
Summa tillgångar		947 189 290	974 983 931

Balansräkning

	Not	20171231	20161231
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Reservfonder		775 724	775 724
Fastigheters a-fond		213 563 802	209 871 368
Ändamålsbestämda medel		364 753 863	393 263 740
Fritt eget kapital		219 607 732	209 245 973
Summa eget kapital		798 701 121	813 156 805
Långfristiga Skulder			
Skulder till Sv Stiftelsen för FA	19	44 629 937	46 655 582
Summa långfristiga skulder		44 629 937	46 655 582
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		25 400 286	24 264 233
Skulder till Svenska Stiftelsen för FA		4 984 008	10 164 253
Skulder till koncernföretag		597 346	597 346
Aktuell skatteskuld		624 774	451 092
Övriga skulder		23 875 140	24 901 658
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	48 376 679	54 792 962
Summa kortfristiga skulder		103 858 232	115 171 544
Summa eget kapital och skulder		947 189 290	974 983 931

Kassaflödesanalys

	2017 tkr	2016 tkr
indirekt metod		
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-14 378	-28 333
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet Avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar	14 601	13 861
Andra poster som inte ingår i kassaflödet	486	-3 304
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
före förändringar av rörelsekapitalet	708	-17 776
Förändringar i rörelsekapitalet		
Ökning/minskning av varulager	1 033	19
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	16 094	14 665
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-11 313	3 411
Kassaflöde från den löpande verksamheten	6 522	318
Investeringsverksamheten		
Investering i annans fastighet	-4 110	-4 391
Investering i fastigheter	-2 708	-5 502
Förändring pågående nyanläggningar	-814	362
Investering inventarier	-4 338	-5 334
Nettoinvestering finansiella anläggningstillgångar	2 683	-3 515
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-9 287	-18 379
Finansieringsverksamheten		
Ökning/minskning av långfristiga skulder	-2 026	-5 375
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2 026	-5 375
Årets kassaflöde	-4 791	-23 436
Likvida medel vid årets början	171 000	194 436
Likvida medel vid årets slut	166 209	171 000
not nedan		
Not:		
Kassa och bank	142 854	129 508
Kortfristiga placeringar	23 355	41 492
	166 209	171 000

Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNR 2012:1 Års- och koncernredovisning (K3) samt FRIIs styrande riktlinjer för årsredovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäkter

Insamlade kontanta medel redovisas enligt kontantprincipen. Gåvor och testamenten som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärde. Aktier och andelar erhållna genom gåva eller testamente värderas till marknadsvärde vid tidpunkten för mottagandet. Erhållna statliga bidrag har intäktsförts. I vissa fall är gåvor förenade med villkor som betyder att de ska användas för ett bestämt ändamål. Det som under året inte har kunnat tas i anspråk för dessa bestämda ändamål, reserveras under rubriken Eget kapital som ändamålsbestämda medel. På liknande sätt upplöses ur posten ändamålsbestämda medel under rubriken Eget kapital, den del av tidigare reserverade ändamålsbestämda medel som har tagits i anspråk under året. Dessa justeringar görs i resultaträkningen under rubriken Fördelning av årets resultat. En villkorad gåva som medför återbetalningsskyldighet om inte villkoret uppfylls ska enligt K3 klassificeras som erhållet bidrag och skuldföras till dess villkoren är uppfyllda. När villkoren är uppfyllda intäktsförs transaktionen som bidrag. Hyresintäkter redovisas i den period hyresintäkten avser. Posten sålda vård- och utbildningsplatser samt övrig försäljning i not 1 utgörs till största delen av försäljning av vårdplatser inom den sociala verksamheten och intäktsförs vid tiden för fakturering, som oftast sker i efterskott. En del av summan härrör sig också från loppisförsäljningar och liknande som hållits ute på kåren. Posten försäljning av insamlade varor i not 1 härrör sig helt och hållet från Myrornas verksamhet och redovisas vid leverans till kund. Medlemsbidrag, också not 1, är den del av medlemmarnas bidrag som registrerats. Dessa intäktsförs vid inbetalningstillfället. Ytterligare bidrag från medlemmar har också lämnats som kollekter och gåvor men ej registrerats som medlemsbidrag.

Leasingavtal

Leasingavtal där Frälsningsarmén är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar till anställda utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester och betald sjukfrånvaro. Kortfristiga ersättningar kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för fastigheternas löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas:

Stomme och grund	100 år
Yttre skal	40 år
Stammar, vvs, stigare	40 år
Fastighetsteknik	25 år
Inre komponenter	25 år
Anpassningar lokaler	10-15 år
inventarier	5 år
bilar	5 år
datorer	3 år

Redovisnings- och värderingsprinciper, fortsättning

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se även noten för eget kapital.

Andelar i koncernföretag

Samfundet upprättar inte koncernredovisning då dotterbolagen bedöms vara av ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild (ÅRL 7 kap § 5-6).

Varulager

Varulagret består till absolut övervägande del av second handkledjan Myrornas lager och utgörs i den delen av gåvor vilka har värderats till nettoförsäljningsvärdet.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Långfristiga värdepappersinnehav

Långfristiga innehav värderas till anskaffningsvärdet. Om det verkliga värdet minskat och denna värdenedgång kan antas vara varaktig, görs nedskrivning.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga innehav av aktier och andelar värderas av det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde vid balansdagen.

Ansvarsförbindelser

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

- a) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller
- b) när det finns en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet - visar Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Kassalikviditet - visar Omsättningstillgångar exklusive lager, i förhållande till kortfristiga skulder.

Not 1	Gåvor	2017	2016
	Gåvor från närstående organisationer	30 000 000	16 000 000
	Gåvor insamlade via 90-konto	48 984 953	50 039 959
	Övriga gåvor, kollekter och testamenten	101 159 113	45 377 732
		180 144 066	111 417 691

Not 2	Bidrag	2017	2016
	SIDA-bidrag	1 210 185	2 075 011
	Statsbidrag för trossamfund	688 065	980 247
	Övriga bidrag *)	15 600 950	31 607 288
	Erhållet arbetsmarknadsstöd	27 404 610	30 291 007
	Summa	44 903 810	64 953 553

*) Under 2016 utgjordes ca 17 000 000 av det övriga bidraget av statsbidrag utbetalat till organisation vars hjälpverksamhet blivit ekonomiskt lidande pga momsinsbetalningarna från second handverksamheten under 2015.

Not 3	Nettoomsättning	2017	2016
	Försäljning av insamlade varor, netto	251 394 000	260 072 000
	Erhållet från kommuner och andra org	73 527 514	75 100 555
	Sålda vård- och utbildningsplatser samt övrig försäljning	154 494 734	165 119 750
	Hysesintäkter	11 396 832	11 678 902
	Övrigt	13 140 724	12 082 673
	Summa	503 953 804	524 053 881

Not 4	Operationella leasingavtal - leasetagare	2017	2016
-------	---	------	------

Framtida minimileaseavgifter som kommer att
erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

Förfaller till betalning inom ett år	70 174 128	71 220 875
Förfaller till betalning senare än 1 år men inom 5	100 789 896	109 307 332
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	70 909 850	72 167 953

Not 5	Löner, andra ersättningar och sociala avgifter	2017	2016
	Ledningsråd och territoriell ledare, 5 st	2 516 603	2 416 366
	Övriga anställda	308 260 673	310 316 196
	Summa	310 777 276	312 732 562
	Soc.kostn. ledn.råd o terr.ledare (varav pensionskostnader)	966 376 (175 659)	893 330 (134 108)
	Soc.kostnader, övriga anställda (varav pensionskostnader)	120 412 897 (20 343 934)	120 822 201 (20 019 263)
	Summa	121 379 273	121 715 531
	Summa	432 156 549	434 448 093

Frälsningsarmén har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 6

Antal anställda

(föregående år inom parentes)

Kvinnor

Män

Totalt

Totalt	588 (602)	363 (365)	951 (967)
--------	-----------	-----------	-----------

Siffrorna ovan visar totalt antal anställda vid respektive års slut, omvandlat till heltidstjänster. Det faktiska antalet personer som har arbetat är större, då många arbetar deltid eller del av året.

Könsfördelning styrelse

inklusive territoriell ledare

Kvinnor

Män

Totalt

Territoriell ledare (ingår i styrelsen)	0 (0)	1 (1)	1 (1)
Övrig styrelse	4 (4)	2 (2)	6 (6)

Totalt	4 (4)	3 (3)	7 (7)
---------------	--------------	--------------	--------------

Not 7

Resultat av värdepappersförvaltning

2017

2016

Utdelningar	3 453 290	5 174 838
Räntor	29 050	17 800
Realisationsresultat vid försäljningar	7 692 020	5 066 388

Totalt	11 174 359	10 259 026
---------------	-------------------	-------------------

Not 8

Immateriella anläggningstillgångar

2017

2016

Programvara

Ingående anskaffningsvärde	1 071 000	0
Anskaffning	0	1 071 000
Omklassificeringar	-105 000	0

Utgående ackumulerat anskaffn.värde	966 000	1 071 000
--	----------------	------------------

Ingående avskrivningar	-20 000	0
Årets avskrivning enligt plan	-510 000	-20 000
Omklassificeringar	20 000	0

Utgående ackumulerade avskrivningar	-510 000	-20 000
--	-----------------	----------------

Utgående restvärde enligt plan	456 000	1 051 000
---------------------------------------	----------------	------------------

Not 9 Byggnader och mark 2017 2016

Byggnader

Ingående anskaffningsvärde	97 417 938	91 915 684
Anskaffning	1 992 374	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Aktiveringar	715 510	5 502 254

Utgående ackumulerat anskaffn.värde 100 125 822 97 417 938

Ingående avskrivningar	-8 402 181	-6 010 293
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Årets avskrivning enligt plan	-2 449 623	-2 391 888

Utgående ackumulerade avskrivningar -10 851 804 -8 402 181

Mark

Ingående anskaffningsvärde	39 350 000	39 350 000
Anskaffning	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0

Utgående ackumulerat anskaffn.värde 39 350 000 39 350 000

Utgående restvärde enligt plan 128 624 018 128 365 757

Fastigheternas taxeringsvärde uppgår till 53 634 000 (52 677 000) kronor.

Frälsningsarmén äger fem fastigheter, varav två är personalbostäder. En fastighet ligger i Farsta, söder om Stockholm, och inrymmer Ågesta folkhögskola samt Frälsningsarméns Officersskola, en fastighet ligger på Östermalm i Stockholm och inrymmer Frälsningsarméns högkvarter, samt en hyresfastighet i Stockholm.

Not 10 Förvaltningsfastigheter

De fastigheter vars bostäder och lokaler till minst 85 % hyrs ut externt har vi bedömt som förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastigheternas bokförda värde uppgår till ca 47 194 000 kr (47 053 000 kr). För upplysningsändamål görs från och med 2014 en internvärdering för att bedöma förvaltningsfastigheternas verkliga värde. Det verkliga värdet utgörs av ett marknadsvärde baserat på priser på en aktiv marknad, justerade, om så krävs, för eventuella avvikelser avseende den aktuella tillgångens typ, läge eller skick.

Vår värdering beaktade dels nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden, dels marknadens direktavkastningskrav. Vid beräkningen av fastigheternas nuvärde användes en kalkylperiod på 5 år och en kalkylränta uppgående till direktavkastningskravet + 2 %, hyresutvecklingen antogs vara 2 % per år och fastigheterna förutsattes fortsatt vara uthyrda i sin helhet.

Värdet av förvaltningsfastigheterna bedöms uppgå till ca 77 981 000 (74 854 000 kr).

Not 11 Ombyggnad i annans fastighet

	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	70 105 348	65 714 638
Årets inköp	4 110 039	4 390 710
Försäljningar och utrangeringar	-1 706 950	0
Utgående ackumulerat anskaffn.värde	72 508 437	70 105 348
Ingående avskrivningar	-29 771 949	-25 974 810
Försäljningar och utrangeringar	1 539 560	0
Årets avskrivning enligt plan	-4 817 726	-3 797 139
Utgående ackumulerade avskrivningar	-33 050 115	-29 771 949
Utgående restvärde enligt plan	39 458 322	40 333 399

Not 12 Inventarier

	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	102 971 224	97 637 595
Årets inköp	4 338 069	9 777 422
Försäljningar och utrangeringar	-11 199 323	-4 443 793
Utgående ackumulerat anskaffn.värde	96 109 970	102 971 224
Ingående avskrivningar	-86 290 470	-82 081 605
Försäljningar och utrangeringar	10 971 792	4 377 790
Årets avskrivningar	-6 906 633	-8 586 655
Utgående ackumulerade avskrivningar	-82 225 311	-86 290 470
Utgående restvärde enligt plan	13 884 659	16 680 754

Not 13 Långfristiga värdepappersinnehav

	2017	2016
Innehavet i långfristiga värdepapper förvaltas till största delen externt i diskretionär förvaltning.		
Ingående anskaffningsvärde	193 509 325	186 238 341
Totalt köpt under året	84 867 646	159 721 289
Totalt sålt under året	-103 869 545	-152 450 304
Utgående anskaffningsvärde	174 507 427	193 509 325
Totalt marknadsvärde 31 december	186 601 964	204 484 573

Not 14	Andelar i koncernföretag	kapitalandel	antal andelar	bokfört värde
	Myrorna AB, org nr 556065-5887 säte: Stockholm	100%	1 000	100 000
	Sally Ann Sverige AB, org nr 556703-4706 säte: Stockholm	100%	8 000	800 000

Båda dessa bolag är vilande och ingen verksamhet bedrivs i dem.

Not 15	Depositioner i Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén	2017	2016
--------	---	------	------

Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén förvaltar en stor del av Frälsningsarméns tillgångar.

Posten består av:

Kärers reparationsfonder	10 949 190	11 509 530
Kärers extra rep.fonder	104 338 136	91 269 613
Kärers hyresfonder	2 117 591	2 966 505
A-fonder i fastigheter	199 368 143	195 675 709
Deponerat i övriga fonder	23 404 261	22 360 818
	340 177 321	323 782 175

Not 16	Insatser i FA Förlags AB	2017	2016
--------	--------------------------	------	------

A-fonder i fastigheter	13 881 323	13 881 323
------------------------	------------	------------

Posten avser insatser för lokaler i Frälsningsarméns Förlags AB:s fastigheter som lokala kårer inbetalt från tidigt 1900-tal till 1986. Insatsen är ej räntebärande och återbetalas när nyttjandet upphör.

Not 17	Andelar i intresseföretag	2017	2016
--------	---------------------------	------	------

Fretex International AS Säte: Oslo, Norge, org nr 983 982 433	931 000	931 000
Kapitalandel	49%	49%
Rösträttsandel	49%	49%

Not 18	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2017	2016
--------	--	------	------

Förutbetalda hyror	16 074 224	14 915 609
Förutbetalda försäkringspremier	375 473	678 196
Upplupna bidrag	2 843 752	12 667 612
Övriga poster	6 439 897	11 729 881
Totalt	25 733 346	39 991 298

Not 19 Skulder till Sv Stiftelsen för FA

Posten består av lån som tagits i Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén för gjorda reparationer i fastigheter som nyttjas av vård och sociala institutioner. Amorteringsplan följs för flertalet av lånen. Ett lån har slutamorterats under året.

Not 20 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Not 21

	2017	2016
Semesterlöner	27 628 595	29 132 584
Upplupna sociala avgifter	9 359 816	11 067 298
Övriga poster	11 388 268	14 593 080
Totalt	48 376 679	54 792 962

Eventualförpliktelse

	2017	2016
Ansvarsförbindelse för lån som Frälsningsarmén i Lettland har i Nordea Lettland	1 281 761	1 484 354
	(EUR 130 132)	(EUR 155 155)

Stockholm 2018-05-15

Clive Adams
Ordförande

Marianne Adams

Elisabeth Beckman

Kjell Olausson

Kjell Karlsten

Sonja Blomberg

Gunilla Olausson

Vår revisionsberättelse har avgivits 2018-05-31
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Lena Svensson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till The Salvation Army Headquarters avseende Frälsningsarmén, org.nr 802006-1688

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Frälsningsarmén för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Ledningsrådets ansvar

Det är ledningsrådet som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Ledningsrådet ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar ledningsrådet för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om ledningsrådet avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningsrådets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att ledningsrådet använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar

slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera ledningsrådet om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av ledningsrådets förvaltning för Frälsningsarmén för år 2017.

Vi tillstyrker att The Salvation Army Headquarters beviljar ledningsrådets ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Ledningsrådets ansvar

Det är ledningsrådet som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

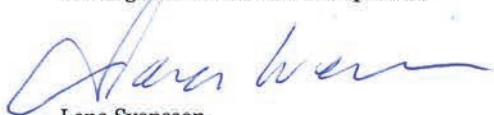
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 31 maj 2018

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Lena Svensson
Auktoriserad revisor

